

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. w H.
przeciwko N. w L. poprzednio D. w L.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 16 marca 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwana wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), dotyczącego wykładni art. 750 w zw. z art. 740 k.c. oraz art. 144 ustawy z 11 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 873), jak również z uwagi na potrzebę wykładni art. 231 k.p.c. mającego wywoływać rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżąca powinna to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Sąd Apelacyjny w motywach zaskarżonego wyroku, z odwołaniem się do art. 5 ust. 1 ustawy o usługach płatniczych, wyjaśnił, że ustawa ta ma zastosowanie do usług płatniczych świadczonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w obrocie z innymi państwami członkowskimi, a niektóre z jej przepisów mają zastosowanie do działalności prowadzonej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Żadna ze stron występujących w sprawie nie dostarczyła Sądom *meriti* twierdzeń i dowodów, które by pozwalały na wyprowadzenie wniosków co do tego, że spełnione zostały przesłanki decydujące o dopuszczalności oceny stosunku prawnego, w jakim pozostawały strony w świetle przepisów ustawy o usługach płatniczych. W tym stanie rzeczy ten stosunek podlegał ocenie na podstawie art. 750 k.c.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z 20 grudnia 2012 r., III CZP 90/12 (nie publ.), stwierdził, że zgodnie z art. 750 k.c. do „umów o świadczenie usług”, o których mowa w tym przepisie, odpowiednie zastosowanie mają - potencjalnie - wszystkie przepisy Kodeksu cywilnego o zleceniu. Ustawodawca nie wyklucza z góry żadnej z tych regulacji, uzależniając ich stosowanie od specyfiki poszczególnych stosunków prawnych.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z potrzebą wykładni przepisów prawa niewyjaśnionych i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie jest możliwe wtedy, gdy różne metody wykładni przepisów prawa mających zastosowanie do oceny konkretnego stanu faktycznego prowadzą do nieracjonalnych lub rozbieżnych wyników, a nauka i orzecznictwo nie doszły do wyjaśnienia i ujednolicenia praktyki stosowania tych przepisów.

W nauce i orzecznictwie Sądu Najwyższego wypracowane zostały zasady wykładni art. 231 k.p.c. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał na to, w jakich przypadkach można sięgać do domniemań faktycznych, których ten przepis dotyczy przy rekonstruowaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (por. np. ostatnio wyroki Sądu Najwyższego z 7 listopada 2014 r., IV CSK 77/14, OSNC 2015, nr 11, poz. 131, z 23 października 2014 r., I CSK 609/13, OSNC 2015, nr 10, poz. 122, z 10 lipca 2014 r., I CSK 519/13, nie publ., z 11 kwietnia 2014 r., I CSK 291/13, nie publ.), a w wyroku z 9 października 2014 r., I CSK 544/14 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, w jakim zakresie naruszenie art. 231 k.p.c. nie może stanowić podstawy skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.